

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертационии 6D.KOA-011 дар
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба кори диссертационии Афзалшоҳи
Сафархон дар мавзӯи «Амсиласозӣ ва сохтани технологияи
автоматикунонии ҳисобкунии таҳлили NPS дар системаи бонкҳо бо
мақсади оптимизатсияи тақсимои захираҳои пулӣ», барои дарёфти
дараҷаи илмӣ доктори фалсафа PhD - доктор аз рӯи ихтисоси
6D070500 - Амсиласозии математикӣ ва компютерӣ: 6D070502-
Амсиласозии математикӣ, методҳои адабӣ ва комплекси барномаҳо
Диссертатсияи Афзалшоҳи Сафархон таҳти унвони «Амсиласозӣ ва

сохтани технологияи автоматикунонии ҳисобкунии таҳлили NPS дар системаи
бонкҳо бо мақсади оптимизатсияи тақсимои захираҳои пулӣ» яке аз
намунаҳои барҷастаи тадқиқоти илмӣ дар самти амсиласозии математикӣ ва
тадқиқи он дар иқтисоди рақамӣ ба ҳисоб меравад. Мавзӯи таҳқиқот бо
масъалаҳои воқеии фаъолияти бонкӣ ва идоракунии муносири равандҳои
иқтисодӣ саҳт алоқаманд буда, ба яке аз самтҳои афзалиятноки тадқиқоти
соҳа — яъне автоматикунонии таҳлили омилҳои қаноатмандии мизоҷон ва
истифодаи натиҷаҳо дар идоракунии захираҳои молиявӣ — бахшида шудааст.
Асоси методологӣ таҳқиқот ҳам усулҳои бунёдии математикӣ, аз қабili
муодилаҳои дифференсиалӣ, барномасозии хаттӣ ва таҳлили статистикӣ, ҳам
ҷанбаҳои амалӣ, аз ҷумла таҳияи барномаҳои компютериро дар бар мегирад.

Дар доираи таҳқиқоти диссертатсионӣ муаллиф натиҷаҳои нав ва
муҳими зеринро ба даст овардааст:

- Системаи муодилаҳои дифференсиалӣ таҳия карда шудааст, ки динамикаи
тақсимои захираҳои бонкӣ байни истеъмолгаронро бо дарназардошти
фосилаҳои вақт ва фоизҳои бозгашт тавсиф мекунад;
- Модели модификатсияшудаи Беллман барои идоракунии оптималии
системаҳои бонкӣ пешниҳод гардидааст;
- Модели математикӣ барои раванди ҳисоб ва таҳлили NPS бо ҳамгирӣ ба
системаи умумии идоракунии бонк таҳия шудааст;
- Алгоритми махсуси муайян кардани таҳлили NPS таҳия шудааст, ки
динамикаи тағйирёбии эътимоднокии муштариёнро ба инобат мегирад;

- Роҳҳои нави моделсозии системаҳои бонкӣ дар асоси якҷоясозии методҳои барномасозии хаттӣ ва назарияи идоракунии оптималӣ таҳия карда шудаанд.

Аҳамияти назариявии кор дар такмил ва тавсеаи усулҳои моделсозии математики равандҳои бонкӣ ифода меёбад. Арзиши амалӣ бошад, тавассути татбиқи натиҷаҳои бадастомада дар фаъолияти бонк тасдиқ шудааст, ки ин ба баланд бардоштани самаранокии идоракунии захираҳо ва хизматрасонии муштарӣ мусоидат менамояд.

Яке аз ҷиҳатҳои муҳими диссертатсия дар он зоҳир мешавад, ки модели таҳияшуда ба таври назариявӣ пурра асоснок шуда, ҳамзамон бо роҳи моделсозии компютерӣ ва ҳисоббарориҳои ададӣ санҷида шудааст. Ба шарофати татбиқи усулҳои муосири барномасозӣ ва амсиласозӣ, муаллиф на танҳо тавонистааст назарияро пешниҳод кунад, балки истифодаи амалӣ ва техникаи онро низ нишон диҳад. Ин нишондиҳандаи дараҷаи баланди муттаҳидсозии назария бо амалия мебошад.

Натиҷаҳои пажӯҳиш барои фаъолияти амалии низоми бонкӣ дорои аҳамияти амалӣ мебошанд. Бо таваҷҷуҳ ба афзоиши рақобати байнибонкии дохилӣ ва зарурати баланд бардоштани сатҳи хизматрасонӣ ба мизочон, автоматикунонии равандҳои таҳлилӣ ва пешгӯии муносибатҳои муштарӣ аҳамияти муҳими стратегӣ касб мекунад. Модели пешниҳодшуда метавонад ҳамчун воситаи самарабахши идоракунии равандҳои молиявӣ ва маркетингӣ дар бонкҳо ва дигар муассисаҳои хизматрасонӣ хизмат кунад.

Аз ҷиҳати услуби иҷро, диссертатсия ба талаботи илмии муосир ҷавобгӯ мебошад. Сохтори кори илмӣ мантиқӣ ва муназзам буда, ҳар як фасл ба таври возеҳ масъалаҳои мушаххасро мавриди баррасӣ қарор медиҳад. Забони баён равшан ва дақиқ аст, ки ин нишонаи дараҷаи баланди таҳияи матн мебошад. Истифодаи адабиёти васеи илмӣ, таҳлили муфасссали таҳқиқоти қаблӣ ва дарёфти ҷойгоҳи кор дар заминаи умумии тадқиқотҳои соҳа аз нуқтаҳои мусбат ба шумор мераванд.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар 11 кори муаллиф комилан мукаммал оварда шудаанд, ки 6-тои он дар маҷаллаҳои илмие, ки ба рӯйхати Комиссияи олии

аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шудаанд, ба таъб расидаанд.

Шурои диссертатсионии 6D.KOA-011 – и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 16 нафар иборат аст, аз ҷумла 5 нафар доктори илм, ки аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда мебошанд: Назимов А.Б., Мирзоев С.Ҳ., Одинаев Р.Н., Кабилов М.М. ва Фарҳод Ш.

Комиссияи экспертӣ тақлиф мекунад, ки аз рӯи диссертатсияи баррасишаванда таъин карда шавад:

- Муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон;
- Муқаризони расмӣ:
- **Начмиддиниён Асадулло Мирзо** – доктори илмҳои физикаю математика, дотсент, Вакили маҷлиси намояндагони Маҷлиси олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- **Якубов Нурмаҳмад Сайдахмадович** – номзади илмҳои физикаю математика, дотсенти кафедраи математикаи олии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С.Осимӣ.

Комиссияи экспертӣ бо назардошти гуфтаҳои боло ҷунин мешуморад, ки муҳимияти мавзӯ, арзиши назариявӣ ва амалӣ, инчунин навоарӣ ва сатҳи баланди методологии иҷрои кори илмӣ, метавон гуфт, ки диссертатсияи Афзалшоҳи Сафархон ба талаботи дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D070500 – Амсиласозии математикӣ ва компютерӣ: 6D070502 – Амсиласозии математикӣ, методҳои ададӣ ва муҷтамаи барномаҳо мувофиқ буда, ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-011 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дифоъ қабул кардани онро тавсия медиҳад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои техникӣ

Мирзоев С.Ҳ.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

номзади илмҳои физикаю математика

Садриддинов П.Б.

номзади илмҳои физикаю математика

Солиев С.Қ.

1. 07. 25.